

TYÖTTÖMÄN TERVEYSTARKASTUKSEN KIRJAAMINEN

Miksi?

TYÖTTÖMIEN HYVINVOINTI JA TERVEYS

- Terveys luo hyvät edellytykset työkyvylle ja tukee työllistymistä.
- Työttömyys vaikuttaa kielteisesti hyvinvointiin ja terveyteen, etenkin pitkittyessään.
- Varhainen hoitoon ja kuntoutukseen pääsy ehkäisee työkyvyttömyyttä ja eläköitymistä.

Kenelle?

TYÖTTÖMÄT

- Terveysneuvonta ja terveystarkastukset on järjestettävä lain mukaan opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille.
- Kunnalla on järjestämisvastuu työttömän terveystarkastuksesta.
- Terveystarkastus on vapaaehtoinen.

Miten onnistutaan?

YHTEISTYÖSSÄ

- Terveystarkastaja tai lääkäri arvioi yhdessä työnhakijan kanssa hänen terveydentilaansa ja sen vaikutusta työnsaantiin.
- Terveystarkastus edellyttää kunnassa sovittuja yhteistyökäytäntöjä työ- ja elinkeinohallinnon ja usein myös sosiaalitoimen kanssa toteutuakseen hyvin. Tämä koskee sekä tarkastuksista tiedottamista, niihin ohjautumista että jatkoselvityksiin ohjaamista. Samalla on syytä varmistaa asiakastietojen tietoturvallinen ja lain mukainen luovuttaminen ja siirto.
- Nimetyt yhteyshenkilöt eri toimialoilla edistävät yhteistyökäytäntöjen vakiintumista.

Millainen työote?

TYÖ- JA TOIMINTAKYKYÄ TUKEVA

- Terveystarkastuksessa on keskeistä kartoittaa asiakkaan omat toiveet ja tavoitteet sekä arvioida terveydentilaa, terveystottumuksia, hyvinvointia ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Lisäksi tulisi kartoittaa asiakkaan työ- ja toimintakykyä sekä arvioida hoidon ja kuntoutuksen tarvetta ja tavoitteita, huomioiden myös suunterveys ja sosiaalisen tuen tarve.
- Terveysneuvonnan ja terveystarkastusten on tuettava työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämänhallintaa.

SÄÄDÖKSET JA OHJEET

- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
13 § edellyttää kuntia järjestämään työttömille terveystarkastuksia.
- Ministeriöiden (STM ja TEM) yhdessä laatima ohjeistus (19.8.2013).
- TOIMIA-suositus, Työttömän toiminta- ja työkyvyn hyvä arviointikäytäntö terveydenhuollossa (26.3.2012).

LISÄTIETOJA

www.thl.fi/avohilmo

TEE TYÖSI NÄKYVÄKSI

Tässä annetaan ohjeet terveystarkastusten oikeaan tilastointiin potilastietojärjestelmässä. Terveystarkastuksella tarkoitetaan terveydenhoitajan tai lääkärin tai näiden keskenään tai näiden ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten muodostaman työparin toteuttamaa tarkastusta.

TYÖTTÖMÄN TERVEYSTARKASTUKSEN TILASTOINTI POTILASTIETOJÄRJESTEMÄÄN

Toimenpidetieto on edellytys työttömän terveystarkastuksen tunnistamiseksi raportoinnissa.

- **Toimenpide: OAA68 Työttömien terveystarkastus** tai OAA61 (SPAT1395) Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien terveystarkastus
- Käyntisyys: ICPC-2:A98 terveyden ylläpito/ sairauden ennaltaehkäisy tai ICD-10: Z10.8 Muun väestöryhmän rutiinimainen yleinen terveystarkastus tai Z00.8 Muu yleistarkastus
- Yhteystapa: R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla tai R41 Ammattihenkilön käynti asiakkaan luona muualla kuin kotona tai työpaikalla esimerkiksi työpajalla.
R52 Reaaliaikainen etäasiointi (puhelin, chat, video) tai R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia (sähköinen asiointi) tai R71 Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu.
- Palvelumuoto: T24 Muut neuvolapalvelut tai T58 Terveyssoviaalityö (Informointia, ohjausta ja neuvontaa, hakemusten tekemistä, palvelujen järjestämistä sekä korvausten hankkimista. Käytetään esimerkiksi sosiaali-ohjaajien ja -neuvojen kohdalla).
- Kävijäryhmä: Yksilökäynti tai Ryhmävastaanotto (yhden asiakkaan ja vähintään kahden ammattihenkilön välinen palvelutilanne)
- Käynnin luonne: terveydenhoito (TH)
- Paino, pituus, verenpaine, vyötärön ympäryys
- Lääkitystiedot, rokotustiedot
- Tupakointi, Tupakointistatus-tieto
- Alkoholin käyttö, AUDIT C tai AUDIT 10
- Jatkohoitotoimenpidetieto: Esimerkiksi SPAT 1339 Uusi vastaanottoaika

MIKSI KIRJAAMINEN ON TÄRKEÄÄ?

- Kirjaaminen tekee sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työtä näkyväksi.
- Yhteinäinen kirjaaminen tuottaa vertailukelpoista tietoa kunnissa, alueilla ja valtakunnallisesti.
- Kirjaamisen pohjalta saatavat tiedot vaikuttavat palvelujen seurantaan ja arviointiin ja sitä kautta myös rahoitukseen.

YHTEYSTIEDOT

Kaisa Mölläri, kehittämisspäällikkö
Peppi Saikku, erikoistutkija

etunimi.sukunimi@thl.fi

Sanna-Mari Saukkonen, erikoissuunnittelija
Leini Sinervo, kehittämisspäällikkö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL
www.thl.fi • twitter.com/THLorg • facebook.com/thl.fi